

hvervsgeografiske oplysninger om Alaska. På den anden side bærer flere af artiklerne dog præg af at være skrevet for temmelig lang tid siden, og de bygger i alt væsentligt kun på den amerikanske litteratur; dette gælder selvfølgelig ikke artikler, der er skrevet af danskere, som Tyge Bøchers og Kjeld Holmens artikel om de botaniske undersøgelser i Grønland. Derimod er f. eks. ikke omtalt de nyeste resultater af de franske Victor-ekspeditioner eller Simpsons britiske Nordøstgrønlands-ekspedition o. s. v., ligesom man beklageligvis heller ikke i større omfang har fået resultaterne fra de amerikanske, militære undersøgelser ved Thule og på indlandsisen.

Medens man således ikke helt kan anerkende den som en up to date status over arktiske undersøgelser, så er dens mange ideer og betragtninger over kommende opgaver en meget inspirerende læsning, der har bud ikke blot til de geografer, der beskæftiger sig med arktisk geografi, men overhovedet til alle, der beskæftiger sig med biologiske eller befolknings-geografiske opgaver i extreme landområder, som først moderne transportmidler har gjort det muligt at udforske og udnytte.

Børge Fristrup.

Ejnar Mikkelsen: *Farlig Tomandsfærd*. Gyldendal, 1955, 24×17 cm, kr. 21,75.

Et nyt bind er føjet til de tidligere erindringsbøger af en gudbenådet fortæller. I dette, måske det bedste af alle bindene, fortælles om Alabama Expeditionen 1909-12 til Grønlands østkyst for at finde de efterladte vardeberetninger og papirer fra Mylius Erichsen og Høeg-Hagens ulykkelige rejse. Mikkelsen har tidligere skrevet om expeditionen både i populær form og som officiel beretning, så bogen bringer ikke noget egentligt nyt, men den er oplagt skrevet, og man er ked af at lægge bogen fra sig, og håber på næste bind. Et afsluttende kapitel behandler udviklingen i Østgrønland under og efter den sidste verdenskrig. Det er et kapitel af dansk historie, som fortjener at kendes også udenfor de specielt grønlandsinteresserede kredse.

Børge Fristrup.

W. H. Emmons, G. A. Thiel, C. R. Stauffer and I. S. Allison: *Geology. Principles and processes*. McGraw-Hill Book Comp., New York, Toronto, London. Fourth Edition. 1955. 638 sider. 519 fig., 23×15 cm.

I den vrimmel af fysiske geografier og almindelige geologier, der efter krigen har oversvømmet markedet, er denne bog absolut en af de bedste. Den er særdeles velskrevet og let læselig. Den behand-

ler særlig de exogene processer meget indgående, medens den endogene dynamik får en noget mere kortfattet fremstilling, men hovedpunkterne i disse er trukket klart og koncist op.

Et stort plus ved bogen er dens store billedmateriale, både skematiske tegninger og aldeles fortrinlige fotografier. Som man kunne vente, belyses fremstillingen både i teksten og i figurerne i langt de fleste tilfælde med eksempler fra Nordamerika, men disse er til gengæld så velvalgte, at de meget let kan parallelliseres med tilsvarende fænomener fra andre verdensdele. Forfatterne har været ualmindelig heldige i deres valg af fotografier og fundet steder frem, der, mere end man ellers er vant til, levendegør det emne, der behandles.

Kaj Hansen.

L. Hempel: Frostbodenbildung und Lössanwehung in der Würmeiszeit auf Muschelkalk und Buntsandstein bei Göttingen. Abh. d. math.-naturw. Klasse der Akademie der Wissenschaften und der Literatur in Mainz, Jahrgang 1955, nr. 2, 25×17 cm.

Afhandlingens formål er at bringe klarhed over styrken og varigheden af de frostdynamiske processer i de mellemeuropæiske løssområder under sidste istid. Forskellige udgravninger i egnen omkring Göttingen viste, at frostforvitringen er tydelig afhængig af bjergarternes struktur, svagere i kalkbjergarter end i sandsten. Frostforstyrrelserne, der kræver et vist vandindhold i jordbunden, fandt sted længe efter, at løssaflejringen var begyndt, og frostforstyrrelsens styrke i de faste bjergarter var endda visse steder betinget af tilstedeværelsen af et løssdække af en vis mægtighed. Først i et senere mere tørt stadium af sidste istid aflejres løssen uforstyrret af frosten.

Kaj Hansen.

Geotektonische Forschungen herausgegeben von H. Stille und F. Lotze.

Heft 11. Stuttgart 1955. 24,5×16,5 cm.

Dette hefte af Geotektonische Forschungen indeholder et Habilitationsskrift fra Universitetet i Bonn af Gerhard Oertel med titlen „Der Pluton von Loch Doon in Südschottland“ og „Theoretisches zu Bewegungen in festen Körpern bei der Deformation“.

Loch Doon plutonen er en granitintrusion i det sydskotlandske silur (Ordovicium). Efter en beskrivelse af massivet, en analyse af strukturen, stofbalancen og den ved reaktionen frembragte differentiering og plasticitet kommer forfatteren til det resultat, at plutonen er opstået ved metamorfose og tilførsel fra pneumatolytiske opløsninger og metasomatisk stofvandring.